

BRUG FOR ALLE UNGE

Et pilotprojekt i Integrationsministeriets ”Brug for Alle Unge” indsats
om etablering af lektiecafeer i etniske minoritetsforeninger

Noget for Noget

En arbejdsmetode udarbejdet af Integrations-Konsulenterne, om
målrettet samarbejde med etniske minoritetsforeninger

Juni 2011

Indholdsfortegnelse:

Indledning	3
Baggrund og målgruppe	3
Formål	4
Resultater	4
Organisation og omfang	4
- Involverede foreninger, og lektiecafeerne	
- Interesserede foreninger	
- Satellitter	
- De involverede persongrupper	
Projektførelse:	7
- styregruppemøder og –støtte, referater, hvem skriver og om hvad	
- samarbejdsaftaler, projektstyring, projektplanlægning	
Dokumentation – resultater	7
- indsamling af dokumentation, bearbejdning og synliggørelse af resultater	
- introkurser og informationsmøder	
- Frivilligaftaler og børneattester	
Budgetstyring	9
- forståelse for bevillinger	
- forståelse for budgetposter og anvendelige bilag	
- regnskabsførelse og –styring	
- erfaringer og anbefalinger	
Forankring	10
- sikring af foreningernes økonomi til videreførelse	
- samarbejder	
- konsulentstøtte	
Arbejdsmetoden Noget for Noget og Projektledelse	10
- konsulentens rolle	
- øvrige erfaringer og anbefalinger	
Konklusioner og Perspektivering	13
Bilag	14

Rapporten er udarbejdet af :
Anna Marie Busk Larsen
Integrations-Konsulenterne CVR 2130 3445
ik@beauceron.dk
Mobil 2224 8769

Integrations-Konsulenterne

Connecting Cultures

Indledning:

I oktober 2010 indgik Brug for alle unge indsatsen under Ministeriet for flygtninge, indvandrere og Integration, samarbejde med Integrations-Konsulenterne om oprettelse af lektiecafeer i 4 specifikke somaliske foreninger i Århus, med særlig fokus på at tiltrække drenge fra 5. til 10. klasse da denne brugergruppe er underrepræsenteret i anvendelse af lektiehjælp på landsplan. Projektet har karakter af pilotprojekt, da der opsamles erfaringer ift. Arbejdet med børn og unges faglighed i lektiecafeer placeret i etniske minoritetsforeninger, med henblik på at implementere erfaringerne i Integrationsministeriets Brug for alle unge indsats.

I perioden oktober 2010 – januar 2011 etableredes lektiecafeer i 4 somaliske foreninger, på baggrund af samarbejdsaftaler indgået mellem hver forening og Integrations-Konsulenterne.

Det har været projektleders ønske at beskrive en arbejds metode for struktureret samarbejde med etniske foreninger, hvor forskelligartede kompetencer inddrages og forenes om projektførelse og hvor aktiviteter etableres som følge af ressourceafklaring og problemidentifikation.

De 4 lektiecafeer etableres efter en dialogbaseret problemidentifikation i samarbejde med forældre generationen. Inddragelse af forældre, større søskende og andre ressourcepersoner fra de etniske foreninger har synliggjort en stor bekymring for om børnene vil klare sig godt fremadrettet, ønske om at bidrage med egne ressourcer i løsningsmodeller, deraf navnet Noget for Noget, og stor stolthed over at det involverende samarbejde har givet så dokumenterbare resultater.

Første dokumentationsrunde i december 2010 viste en usædvanlig høj brugerfrekvens i de etablerede lektiecafeer, i alt 162 børn og unge benyttede lektiehjælpen ugentligt, allerede 1½ måned efter opstarten, heraf var 72 piger og 90 drenge. Aldersmæssig fordeling var 6-19 år, 106 børn var i aldersgruppen 11-16 år, ligeligt fordelt på begge køn. Lektiecafeerne havde da åbent 1 gang ugentligt i hver forening.

Afsluttende dokumentationsrunde i maj 2011 viser at brugerfrekvensen har stabiliseret sig på 232 børn og unge, kønsfordelingen er 109 piger, 47 %, og 123 drenge, 53 %, nu fordelt på 12 ugentlige åbningstider og med 10-25 stabile brugere pr. åbningstid. Aldersfordelingen er 7-19 år, 157 børn og unge er i aldersgruppen 11-16 år. Heraf er 81, 51,5 %, drenge og 76, 48,5 %, piger.

Hvervningen af frivillige danskere er forløbet problemfrit, der er vha. Frivilligjob.dk hvervet til lektiehjælp i etniske foreninger, der er hvervet lokalt ved opslag på uddannelsesinstitutioner og unge studerende er hvervet ved, at unge somaliske studerende har fortalt om initiativet til deres medstuderende. Der har fra start været involveret et stort antal somaliske frivillige, foreningsmedlemmer der allerede var engageret i børne-/unge aktiviteter og senere ældre søskende og forældre til de børn der benytter lektiecafeen. Blandt de somaliske frivillige, har det været svært at gennemføre registrering med frivilligaftaler og børneattest. Målet har ikke været at involvere så mange frivillige som muligt, men at involvere frivillige med de kvalifikationer børnene har haft behov for i lektiehjælpen.

Informationsmøder for forældre, frivillige, ældre søskende og andre interesserede har været afholdt for skønmæssigt 150 deltagere, 2/3 mænd, 1/3 kvinder. Alle frivillige, forældre og ældre søskende er tilbudt introkurser for frivillige, 50 har deltaget og anslået 20 personer har aflagt besøg for at få del i den viden der blev formidlet. Den intensive formidling af fælles mål – fælles engagement – fælles resultater, er en vigtig del af arbejds metoden Noget for Noget. Afholdelse af meget grundige og informative Intro-kurser for frivillige, 1 kursus i hver forening, har flere formål; der arbejdes med en målgruppe hvor viden om, og engagement i, organiseret frivilligt arbejde er meget sparsomt og en målgruppe, hvor manglende viden om lovgrundlag ift. udførelse af frivilligt socialt arbejde på overførselsindkomst, kan få fatale økonomiske konsekvenser for særligt sårbare frivilliges privatøkonomi.

Arbejds metoden Noget for Noget, der er beskrevet sideløbende med pilotprojektet om etablering af lektiecafeer i 4 somaliske foreninger, er en metode til at etablere forpligtende samarbejde med etniske minoritetsforeninger. Metoden sikrer fokus på samarbejde om relevante problemstillinger og sætter et fælles mål, hvor problemløsning er vigtig for alle parter. Alle skal kunne se sig selv som en del af løsningen, og alle skal se sig selv bidrage til løsningen. Der arbejdes med synlig dokumentation og resultater synliggøres hurtigt, så alle kan være stolte af de opnåede mål.

Baggrund og målgruppe:

Integrations-Konsulenterne *Connecting Cultures*

Ifølge Pisa etnisk 2005 undersøgelsen forlader omkring 50 pct. af de etniske minoritetsunge folkeskolen uden de fornødne kvalifikationer til at gennemføre en ungdomsuddannelse. Konsekvensen er bl.a., at disse unge for svært ved at vinde fodfæste på arbejdsmarkedet.

En del af problemstillingen handler om, at dele af denne gruppe har svært ved at få hjælp hjemme til lektierne. Forældrene vil typisk gerne hjælpe, men har begrænsede forudsætninger herfor.

For at fremme integrationen af unge etniske minoritetsdreng og deres mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse er det vigtigt at give et meningsfuldt tilbud om støtte til lektielæsningen. Da det tidligere har vist sig at være svært, at få især unge etniske minoritetsdreng til at deltage i traditionelle lektiecaféer i folkeskolens afgangsklasser, forsøges det nu at tilbyde dem lektiehjælp i et regi, som er mere attraktivt for denne målgruppe; herunder i den etniske forening deres forældre er medlemmer af. I samarbejde med de somaliske foreninger vil forældre og ældre søskende støtte børnenes skolegang og lektielæsning i samspil med danske frivillige, som bidrager med de faglige kompetencer, som familierne ikke har.

Der bor 3868 personer af somalisk herkomst i Århus Kommune (<http://www.aarhus.dk/da/aarhus/Aarhus-i-tal/Statsborgerskab-og-herkomst.aspx>). Statistikken viser at 1.060 personer er i aldersgruppen 6-15 år. 215 personer er i aldersgruppen 16-19 år. Hvis vi antager at der er en ligelig fordeling på alder, vil der være 91 børn / unge pr. årgang. Vi koncentrerer os om aldersgruppen 11 – 16 år, og vil da have 546 potentielle brugere af lektiehjælp i somaliske minoritetsforeninger.

Formål:

Formålet med pilotprojektet er at oprette lektiecafeer for udsatte børn og unge i fire somaliske foreninger i Århus. Samarbejdet skal optimere de omfattede børn og unges skolegang, og styrke deres forudsætninger for videre uddannelse frem mod beskæftigelse. Sekundært formål er, at skabe en mangfoldighed omkring de unge, hvor de bl.a. møder frivillige med etnisk dansk baggrund, og hvor somaliske voksne synligt involveres i målrettet frivilligt arbejde.

Gennem pilotprojektet, der er et samarbejde mellem Integrations-Konsulenterne og Brug for alle unge, skal der opsamles erfaringer og udvikles retningslinjer for lektiehjælpstilbud i etniske foreninger, som Brug for alle unge kan anvende til at videreudvikle dette koncept i andre dele af landet.

Organisation, omfang og afgrænsning:

Projektleder blev januar 2010 inviteret ind i samarbejdet med de somaliske foreninger i Århus, som rådgiver i en situation hvor der som følge af konkrete hændelser, er forøget fokus på den somaliske befolkning i Danmark. De meget forskellige foreninger, forener sig efter projektleders vejledning i et samarbejde om værdierne 'inklusion – dialog – samarbejde' som modvægt til den polarisering de oplevede. 13 foreninger har tilsluttet sig samarbejdet og har efterfølgende organiseret sig i en paraplyorganisation under navnet AarhusSomali. Foreningsgrundlaget i AarhusSomali har fokus på at støtte børn og unges udvikling til vores fælles fremtidige samfund, og på den baggrund fik 4 foreninger tilbudt at være med i pilotprojektet. Foreningerne døber projektet Noget for Noget. Hver forening deltager i styregruppemøder med 1 kontaktperson, der er ansvarlig for lektiecafeen i foreningen og bindeled mellem projekt og foreningsbestyrelse.

De 4 foreninger er meget forskelligartede, hvilket fremgår af det foreningsskema der udfyldes før start, og det videre forløb.

De involverede foreninger og lektiecafeerne:

SC angiver ved opstart at have 300 foreningsmedlemmer, heraf har 150 medlemmer børn og ca. 100 børn kommer i foreningen. 50 % er under 8 år, og ca. 120 børn/unge er i aldersgruppen 8-15 år. Foreningen tilbyder en lang række aktiviteter; fodbold, basketball og musik. Der er involveret 20 frivillige i alt, heraf 15 unge under 25 år. Der betales 120 kr./år. i medlemskontingent, og foreningen modtager ca. 100.000 kr. årligt i offentlig støtte.

SC løber ind i problemer allerede i november, da kontaktpersonen ikke formår at finde deltagere til det planlagte informationsmøde. Trods fin deltagelse ved Intro-kurset for frivillige i slutningen af november, bliver det synligt i december at foreningen ikke tæller nogle medlemmer udover ganske få meget ressourcestærke personer, og kontaktpersonen formår ikke at opstarte lektiecafeen i de lånte lokaler. Der introduceres en ny kontaktperson og tilføres mange frivillige. Det er dog svært for foreningen at finde børn og unge der vil benytte lektiecafeen, og engagere somaliske frivillige. Lektiecafeen har åbent tirsdag kl. 15-17 i Foreningernes Hus, og der forsøges at åbne lørdag 11-12

Integrations-Konsulenterne *Connecting Cultures*

i klubberne i Gellerup. Trods det store arbejde den nye kontaktperson har gjort, besluttes ved udgangen af maj, at ministeriets finansiering til etablering af lektiecafeen stoppes. I perioden januar-maj er der involveret 8 frivillige, og kun 10 børn/unge har benyttet lektiehjælpen.

LL oplyser ved start at de er en lille forening, foreningsmedlemmerne tæller 20 børnefamilier der alle er bosiddende i samme boligområde. Ca. 30 børn kommer i foreningens lånte lokaler, Beboerhuset i boligområdet, og ca. 5 % af børnene er under 8 år, 95 % i aldersgruppen 8-15 år. Udover lektiecafe tilbyder foreningen sportsaktiviteter og modersmålsundervisning. Foreningen har 6 frivillige, hvor af 3 er involveret i børne/ungeaktiviteterne. Foreningsmedlemmerne betaler kontingent, og foreningen har ikke tidligere modtaget offentlig støtte.

LL opstarter med lektiecafe fredag, lørdag og søndag, og ca. 15 deltagende børn. Allerede i februar har man måttet erkende, at åbningstider i weekenden er for usikkert, da Beboerhuset i boligområdet Frydenlund ofte er udlejet lørdag. Åbningstiderne flyttes derfor til fredag 16-18 og mandag 16-18, og der arbejdes på at sikre egne lokaler. Der er en støt stigning i antallet af børn der bruger lektiecafeen, både somaliske og andre nationaliteter der bor i boligområdet, således at brugerantallet i maj nåede 46 børn og unge. Der er involveret et stort antal forældre i de praktiske opgaver med lektiehjælp, og mange deltog da foreningen afholdt intro-kursus. Trods ihærdig indsats er det ikke lykket at skaffe egne lokaler i området, og lektiecafeen er ved at drukne i succes da huset ikke kan rumme de 15-20 brugere pr. åbningsgang. Unge og forældre har derfor i samarbejde etableret en satellit på Skovgårdsskolen, hvor der nu er etableret en lektiecafe 2 gange ugentligt, tirsdag og torsdag 17-19, og opsøgt samarbejde med Dansk Flygtningehjælp Frivilligruppe Århus om videreførelse.

SF oplyser ved opstart at de har 529 medlemmer, 185 af medlemmerne har børn og ca. 300 børn kommer jævnligt i foreningen. Ca. 30 % (100) børn er under 8 år, og 189 i aldersgruppen 8-15 år. 169 af foreningens medlemmer er under 25 år. Udover lektiehjælp tilbyder foreningen fodbold, idræt, billard, computerspil mv. Der er involveret ca. 15 frivillige i børne/unge aktiviteterne og ca. 30 frivillige i foreningen i alt. Ca. 10 unge under 25 år er involveret som frivillige i foreningens aktiviteter. Medlemmerne betaler kontingent og foreningen modtager ca. 105.000 kr. årligt i offentlig støtte. Foreningen har egne lokaler, beliggende i Århus midtby.

SF opstartede lektiehjælp lørdag/søndag og havde fra starten mange brugere. I takt med at der er igangsat frivillige, er der åbent yderligere 2 hverdage, og brugerne fordelt på alle dage. Åbningstiderne i foreningens lokaler, Eckersbergsgade 27, Århus C er torsdag 17-19, fredag 16-18, lørdag 14-18, søndag 14-18. Foreningen var meget hurtig med at involvere ressourcepersoner fra foreningen i pilotprojektet, så viden og erfaring blev formidlet i foreningen. Både ved informationsmøde og Introkursus for frivillige har der været mange deltagere, som har været levende interesseret i alle facetter af projektet. Medlemsantallet er rimeligt stabilt, men foreningen fornemmer en stigende frekvens af unge der frekventerer foreningens aktiviteter, og unge foreningsmedlemmer er involveret i LL's etablering af lektiecafe på en skole.

SKO vurderer ved opstart at foreningen har 400 medlemmer, 75 % er forældre. Ca. 300 børn kommer jævnligt i foreningen, ca. 25 % under 8 år, 40 % 8-15 og 10 % er unge i aldersgruppen 16-25 år. Udover lektiehjælp i engelsk og matematik, tilbyder foreningen undervisning i arabisk og modersmål, fodbold, billard, svømning, udflugter og EDB. Foreningen har ca. 50 frivillige, hvoraf ca. 20 er involveret i børne/unge aktiviteter. Ca. 25 unge er under 25 år. Medlemmerne betaler 100 kr./mrd. i kontingent, og foreningen modtager årligt ca. 20.000 kr. i støtte til lokaleleje ved idrætsaktiviteter. SKO opstartede også lektiehjælp i weekenden, med et stort antal brugere. Der er derfor udvidet med 2 hverdagsaftner, og ydermere har unge fra foreningen etableret lektiehjælp hos Vejledningscentret for unge i Gellerup, 1 gang ugentlig. Åbningstiderne i foreningens egne lokaler, Gjellerupvej 87, Åbyhøj er torsdag 17-19, fredag 16-18, lørdag 14-18 og søndag 14-18. lektiehjælpen hos Vejledningscentret, Dorthesvej 23, st.th. Gellerup, er onsdag 17-19. Foreningen er meget professionel i deres tilgang til foreningsdrift, der er eksternt revisionsfirma på økonomien og helt styr på forbruget. Foreningen er vokset hastigt, og har i dag 1100 betalende medlemmer og et utal af aktiviteter. Foreningen har egne lokaler, der kan rumme en stor del af aktiviteterne men er sørgeligt nedslidte. Alle sports og idrætsaktiviteter afvikles i eksterne faciliteter.

Interesserede foreninger:

Flere somaliske foreninger fra Århus henvendte sig i perioden december – januar, for at blive en del af projektet. Nogle ud fra en forståelse af, at man bare skulle melde sig til – andre i ønsket om at komme i betragtning ved evt. udbygning af projektet. Der har derfor været en opgave i at formidle projektets indhold og afgrænsning, at man ikke kunne "stige på" undervejs i forløbet, og motivere til selv at igangsætte relevante aktiviteter. Efterfølgende har flere foreninger fra det øvrige Danmark henvendt sig til projektleder, via det somaliske netværk. Foreningernes interesse er både at etablere en samarbejdsorganisation som AarhuSomali, og at iværksætte lektiecafe-initiativer baseret på sam-arbejdsmetoden Noget for Noget.

Integrations-Konsulenterne *Connecting Cultures*

Satellitter:

Udover lektiecafeer i de 4 (nu 3) involverede foreninger, er der etableret lektiecafe på en skole, i et vejledningscenter for unge og en "hjemme-hos" lektiehjælp for unge der vil kvalificere sig til optagelse på SOSU-uddannelserne. Alle disse tiltag er etableret på initiativ af og med frivillige blandt de unge, der er medlemmer i de involverede foreninger.

De involverede persongrupper:

Forældrene er involveret på forskellig vis; rollen som forældre der tydeligt signalerer vigtigheden af skolegang og lektielæsning varetages af både mødre og fædre, en rolle der i sin tydelige definition er let tilgængelig. Mødrene er traditionelt dem der i somaliske familier varetager hovedansvaret for børnenes opdragelse, og er derfor meget vigtige medspillere ved både at sørge for børnene kommer af sted til skole og lektiehjælp, og ved at prioritere lektielæsning i hjemmet. På informationsmøderne er der talt om, at rollen med at hjælpe sine børn med lektier, hjemme og i lektiecafeen, kan have forskelligt indhold. Det er ikke nødvendigvis en forudsætning at kunne bidrage faglige, men det er til gengæld vigtigt at være interesseret, støtte og værdsætte barnets engagement. Det er hyppigt mødrene der følger barnet til lektiehjælp i starten, og hjælper med at koordinere det praktiske med at barnet skriver sig på fremmødeprotokollen, har husket skoletaske osv. De somaliske kvinder er typisk overrepræsenterede i familienære- og sociale aktiviteter, og derfor er det meget positivt, at også fædre har været dybt involveret i dette projekt. Hovedparten, 80 %, af de somaliske frivillige er mænd, og udover lektiehjælp/undervisning er mændene også meget involveret i både fremskaffelse af dokumentation, beskrivelse af sekundære resultater, formidling af projektmål/strategi og resultater i det somaliske samfund, og opsøgning af samarbejder for at sikre videreførelse. Hvor mænd er svære både at tilrettelægge aktiviteter for, og involvere, i traditionelle integrationsorienterede frivilligaktiviteter, er de en meget let tilgængelig gruppe i de etniske foreningers engagement.

De unge er en gruppe som både udgør en del af målgruppen, som studerende, og som er en meget ressourcestærk gruppe involverede frivillige. De unge, der er veluddannede eller under længerevarende uddannelse, har et stort behov for at blive set og anerkendt som både ressourcestærke og kompetente samarbejdspartnere. I projektstart var det svært for projektleder at afkode de unges holdninger til projektet, da de unge gentagende gange afviste at have behov for danske frivillige fordi de selv havde klaret sig så flot. Ved nærmere dialog, blev det synligt at det ikke var en afvisning, men et ønske om at blive set og anerkendt. Disse unge er meget ressourcestærke og har et stort organisationstalant. Det er på disse unges initiativ at der er opbygget satellitter, "egne" aktiviteter som tilslutter sig projektmål og strategi, men som er helt de unges egne udtryk og egen fortjeneste. De unge føler sig forpligtigede til, at være bevidste rollemodeller, etablere studierettede aktiviteter og italesætte tydelige signaler de yngre børn og unge.

Bedsteforældregenerationen er repræsenteret i bestyrelsen for AarhusSomali, og var således orienteres fra projektets spæde start. Det har været interessant at have de ældre somalier med i forløbet, både informationsmøder og intro-kurser har haft besøgende af den ældre generation. De ældre har på bedste vis bidraget med deres erfaringer og overvejelser, i en positiv ånd, og projektleder har formodning om at projektets vide udbredelse og flotte resultater, er baseret på de ældres positive involvering og anerkendelse.

De etnisk danske frivillige er mod forventning ikke særligt tydelige i projektet, men meget engagerede. Ca. 50% har deltaget i intro-kurserne, og er meget engagerede i projektets formål og arbejdsmetode, har fortalt videre om projektet til medstuderende og frivilligkollegaer i Ungdommens Røde Kors, Red Barnet ungdom mv. hvor der er stor interesse for arbejdsmetoden der involverer målgruppen.

Projektforløb:

Projektet bygger på enslydende samarbejdsaftaler mellem hver forening og Integrations-Konsulenterne. I samarbejdsaftalen er beskrevet tidsplan for projektet og arbejdsfordeling mellem projektleder og forening.

Der er fastlagt 5 fælles styregruppemøder i processen, 4 informationsmøder i foreningerne, 4 intro-kurser for frivillige og der er 3 dokumentationsrunder udover før-dokumentationen.

I alle aktiviteter og arrangementer bidrager foreningerne med det praktiske arbejde og kontakten til målgruppen. Projektleder bidrager med faglig viden og erfaring, som mødeleder, underviser på kurser, ved analyse af dokumentation og ved beskrivelse i rapporter.

Styregruppemøderne har været et basisværktøj i projektledelse og – udvikling, erfaringsopsamling og udvikling af værktøjer. Det har været nødvendigt i hele forløbet at fastholde tidsplan, milepæle og øvrige aftaler. Erfaringerne har

Integrations-Konsulenterne *Connecting Cultures*

været mangeartede, der har været diskussioner om flytning af arrangementer, møder og kurser, manglende overholdelse af tidsfrister for dokumentation og der har været kraftig styring for at fastholde processen. De 3 aktive foreninger har haft 100 % fremmøde, den sidste forening har deltaget i 2 møder.

En del af de identificerede problemfelter kunne afklares med at udvikle nye værktøjer og / eller forklare helt ned i enkeltheder på anvendelsesniveau. Andre var baseret i manglende forforståelse af sammenhæng mellem indsamling af dokumentation, bearbejdning, synliggørelse af resultater og deraf følgende status- og afrapportering.

Ved styregruppemøderne har projektleder og en ”hjælper” taget referat, koordineret notater og referatet er udsendt få dage efter mødets afholdelse. Ved hvert møde er næste styregruppemøde fastlagt, og ansvarlig forening skal sikre lokaler. De første 3 møder er afholdt på hverdage, efter alm. Arbejdstid. Det er svært for kontaktpersonerne at nå deltagelse i disse møder, og alle er trætte. De sidste 2 møder er derfor placeret på helligdage, og tidligere på dagen.

Et fast punkt på alle møder var tidsplan og milepæle, hvilket også er synliggørelse af opnåede resultater og status på forløbet.

Dokumentation og resultater:

I projektmappe og på CD har der været 3 tilgængelige dokumentationsværktøjer. De forskellige skemaer har dog skulle tilgængeliggøres i papirform, og forud printes for at blive anvendt.

Før opstart har hver forening skulle udfylde et Forenings-skema med angivelse af antal foreningsmedlemmer, aldersfordeling blandt børn og unge, aktiviteter, involvering af frivillige, samarbejdspartnere samt økonomisk grundlag, herunder evt. offentlige tilskud. Denne beskrivelse af foreningerne, har givet mulighed for at vurdere hvilket potentiale foreningen havde, samt måle udvikling. I 3 ud af de 4 foreninger har besvarelsen svaret til det reelle billede, der har tegnet sig i projektperioden. 1 forening har afgivet ønskede måltal, tegnet et glansbillede, hvilket hurtigt giver problemer fordi ressourcerne til samarbejde ikke har været til stede. Ved projektafslutning tegner der sig et billede af stor medlemstilgang i de 2 foreninger der har givet tilbagemeldinger; LL er vokset fra at rumme 20 familier, til ca. 35. SKO der angiver 400 medlemmer ved opstart af projektet er vokset eksplosivt, og angiver at have 1100 medlemmer, heraf har den største tilgang af nye medlemmer været børnefamilier og unge i aldersgruppen 16-25 år.

Der er forsøgt at lave tilmelding af børn til lektiecafeerne, og samtidig udfyldelse af ”før” dokumentationsskemaer, med angivelse af navn, alder, skole, klassetrin og behov for lektiehjælp fordelt på fag. Børnenes egne standpunktsvurderinger, lektielæsningsvaner og muligheder for at få hjælp. Denne procedure har ikke fungeret, der er fremkommet et forholdsvist lavt antal skemaer (24) og de er som oftest udfyldt efter at barnet har gået til lektiehjælp i et stykke tid.

De 2 foreninger der har anvendt tilmeldingsskemaet til børnene, er begge beliggende i boligområder. Oplysningerne om bopæl viser, med en enkelt undtagelse, at børnene er bosiddende indenfor gåafstand af lektiecafeen. Oplysningerne om skole viser, at børnene (24) er fordelt på 6 forskellige skoler

Der er ført protokol, hvor børnene hver gang de kom til lektiehjælp skulle skrive; navn – alder og hvilke fag de ønskede lektiehjælp i. Disse protokoller er hoveddokumentationen, og de oplysninger der har muliggjort foreningernes indberetninger af anvendelsesgrad, enten som sammenskrift eller som kopi.

Alle børn pr. juni 2011, for total statistik se bilag 1, side 14-15

Forening	Børn i alt	Drenge	% drenge	Piger	% piger
SC	10	5	50	5	50
LL	46	24	52	22	48
SF	81	35	43	46	57
SKO	95	59	62	36	38
Total	232	123	53	109	47

Dokumentationsskemaer med mere dybtgående spørgsmål er anvendt i varierende omfang, både ved opstart og i projektføreløbet. De første spørgsmål er børnenes egen standpunktsvurdering, hvor godt rustede de føler sig i fagene dansk, engelsk og matematik. Disse spørgsmål stilles udelukkende for, at få børnene til at vurdere sig selv. Det er interessant, at der i sidste dokumentationsrunde også er udfyldt skemaer af børn der ikke går i lektiecafe. Hvor de øvrige besvarelser vurderes at være ud fra en kritisk selvsvurdering, og nogle besvarelser er streget ud og flyttet, ses ved de børn der ikke får lektiehjælp, en meget høj vurdering af egne evner og udtalelser om, at de ikke behøver lektiehjælp.

Integrations-Konsulenterne *Connecting Cultures*

Ved diskussion i styregruppen, er vurderingen, at disse børn overvurderer sig selv, fordi de ikke får mulighed for at måle eget standpunkt ift. jævnaldrende.

De sidste spørgsmål er de mest interessante:

Laver du lektier hjemme? 93,5 % af børnene svarer ”ja” at de laver lektier hjemme, 6,5 % at de nogle gange laver lektier hjemme.

Laver du flere lektier efter du er startet i lektiehjælpen? 40 % svarer ja, 52 % svarer nogle gange, 8 % svarer nej.

Er der fag du er blevet særlig god til? 96 % svarer ja, 4 % svarer nej. Ved forespørgsel om, hvilke fag børnene er blevet særlig gode til, er topscoreren matematik, efterfulgt af tysk, dansk og engelsk, men også fagene fysik og fransk er nævnt.

Laver du flere lektier hjemme, efter du er startet i lektiehjælp? 40,7 % svarer ja, 51,8 % svarer nogle gange, 7,4 % svarer nej.

Når du laver lektier hjemme, får du så hjælp? 43,75 % svarer ja, 46,875 % svarer nogle gange, 9,375 % svarer nej.

Når du laver lektier hjemme, bruger du så www.lektier-online.dk? 21 % svarer ja, 5,26 % svarer nogle gange, 73,6 % svarer nej.

2 foreninger har anvendt dokumentationsskemaet til forældre. Forældrene besvarer entydigt, at de ikke kan hjælpe deres børn med lektier i dansk, men er i stand til at hjælpe i matematik og engelsk. Forældrene hjælper/hjælper nogle gange deres børn med lektierne – her er en divergens i forhold til børnenes besvarelser, da børnene svarer nej til at få lektiehjælp i hjemmet. Forældrene prioriterer i høj grad, at børnene har et roligt lokale til lektiehjælp i hjemmet, og opfordrer i høj grad børnene til at lave lektier. På spørgsmålet om forældrene vil være frivillige, er svaret entydigt ’måske’, mens der svares entydigt ’ja’ til at ville deltage i intro-kursus for frivillige.

Der er fra styregruppen stort ønske om, også at dokumentere resultaterne med udtalelser fra børnenes lærere. Det er ikke lykket at fremskaffe dette som dokumentation, men et mailt bidrag fra en forælder, og bestyrelsesmedlem:

”Der er to lærere, den ene arbejder han skovvangskolen, den anden arbejder hun Jellebakkeskolen, begge lærerne kunne mærke eleverns engagement, selvtillid og faglig udvikling. læren fra skovvangskolen hedder Banard chapel”

Der er igennem hele projektet arbejdet med sammenhængen mellem indsamling af dokumentation, bearbejdning og synliggørelse af resultater. Der er en udpræget mangel på forståelse af at projektleder ikke er fuldtidsansat i projektet, og derfor ikke bare kan skubbe/flytte planlagte opgaver og tidsforbrug. Selve tidsforbruget ved forberedelse, planlægning og bearbejdning er forsøgt synliggjort i hele processen.

Intro-kurser for frivillige og Informationsmøder i foreningerne:

Før første kursus blev der udviklet en køreplan for afholdelse af kurser, køreplanen har sikret at alle kurser er afviklet professionelt, der er taget hånd om al praktisk forberedelse, der har været rigelig mad og drikke, gode undervisningslokaler, fin oprydning efterfølgende etc. Tilmeldinger har dog ikke fungeret, trods udsendelse i god tid. De manglende tilmeldinger medfører at de sidste forberedelser af kursusmapper, -beviser og sikring af forplejning, er sket aftenen før kurset. Blandt de tilmeldte udeblev mange, og ikke tilmeldte dukkede op. Ved første kursus lå frustrationen hos projektleder, efter at foreningerne har prøvet at afholde kurser og oplevet det unødige ekstraarbejde som det ukendte deltagerantal medførte, er frustrationen hos foreningerne. Sidste kursus blev afholdt ud fra et formodet antal deltagere, og vurderet behov for forplejning. Det medførte det største deltagerantal af samtlige kurser, alle mødte før tiden mod normalt ½-1½ time efter starttidspunkt, hvilket gav en positiv oplevelse for deltagerne – men har ikke bidraget med erfaringer til, hvordan det er muligt at sikre struktur om tilmelding og planlægning.

Introkurserne er meget grundige, se indhold i bilag 2, side 16 Særligt er undervisningen om tavshedspligt, oplysnings- og underretningspligt blevet godt modtaget. Disse punkter bliver gennemgået meget grundigt, og efterfølgende bearbejdet i gruppearbejde. Kursisterne har været meget engagerede i undervisningen, og den nye viden er i høj grad blevet givet videre i det somaliske samfund i Århus. Kursisterne har udfyldt evalueringsskemaer efter hvert kursus, bilag 3, side 17-18, og giver mange gode kommentarer og inspiration til videreudvikling. Der er en stor efterspørgsel efter kurser indenfor projektledelse, økonomi/fundraising og udvikling af aktiviteter, kurser der forklarer indholdet ned i enkeltheder og giver deltagerne brugbare værktøjer.

Informationsmøderne var en vigtig del af projektførløbet. Første møde havde ingen deltagere, kontaktpersonen havde givet invitationen og opgaven videre til en ressourceperson (senere den nye kontaktperson til foreningen) som hverken

Integrations-Konsulenterne *Connecting Cultures*

havde forestået opgaven eller vigtigheden. Andet møde måtte aflyses da beboerhuset i Frydenlund med kort varsel var udlejet. Det lykkes ikke at finde andre lokaler i nærområdet og foreningen ønskede ikke at anvende lokaler i en anden bydel. Denne forening afholdt på et senere tidspunkt informationsmødet og målrettede det de somaliske mødre, i anerkendelse af mødrene har den største indflydelse på og ansvar for børnenes skolegang. Informationsmøderne i de 2 store foreninger er gennemført med mange deltagere. Det ene møde blev kombineret med oplæg ved en somalisk forsker der netop havde deltaget i en konference mod radikaliserings i Bruxelles, og som på flotteste vis kædede projektets mål sammen med forebyggelse af radikaliserings. På det møde var mange aktive unge deltagere, klar til at gå i gang med at opbygge nye aktiviteter med egne ressourcer. Disse unge er i dag engageret i lektiehjælpen på Skovvangsskolen. Det andet møde havde en lidt højere gennemsnitsalder, og stort fokus på de lokale resultater og udviklingsperspektiver. Enkelte unge deltog og var klar til at opbygge aktivitet, de har etableret den lektiehjælp der fungerer i Vejledningscentret i dag. Ved møder og kurser har der været professionel tolkning, hvilket har muliggjort en flydende dialog, og sikret at diskussion og kommunikationen blev forstået på alle niveauer.

Frivilligaftaler og børneattester: ved organiseret frivilligt arbejde, formaliseres den frivilliges indsats og aktivitet i en frivilligaftale, og der skal indhentes børneattester på alle frivillige der er involveret i arbejde med børn under 15 år. Frivilligaftalens indhold, rammer for det frivillige arbejde – sikring af den frivillige ift. forsikring og overførselsindkomst – selvpålagt tavshedspligt – muligheden for at få bekræftelse på frivilligt arbejde som brug ved optagelse på uddannelse eller jobsansøgninger, og lovgrundlag for børneattester gennemgås grundigt på introkurset, hvor alle er enige om at børneattesternes funktion er sikring af børnene, og kvalitetsgaranti i forhold til forældrene. Der har ikke været problemer i udfyldelse af frivilligaftaler og børneattester for de frivillige der er hvervet til lektiecafeerne, men når vi kommer til de mange frivillige i foreningerne, er billedet et andet. Der har ikke været udtrykt modvilje registrering, eller manglende anerkendelse af vigtighed, så problemstillingen har været svær at afdække. På afsluttende styregruppemøde blev paradokset diskuteret igen, og den mest sandsynlige årsag definerer vi som at de frivillige somalier i projektet er blevet engageret på et niveau, hvor de ikke definerer sig selv som frivillige, men som aktive borgere i det etniske samfund. Der er opstået en meget synlig identitet i at arbejde målrettet ift. projektets formål, og dermed bliver det en æressag at være en engageret borger, hvilket modsvares af at frivilligaftalen på intro-kurserne er blevet forklaret som en formalisering, en beskyttelse af den frivillige og en mulighed for at synliggøre aktiviteten ift. Uddannelse og job. Det er en svær definerbar problemstilling, der i fremtidige projekter må håndteres anderledes. I dette projekt er der på et tidspunkt sket en opdeling, således at de ”u-formelle” frivillige uden frivilligaftale, har opfyldt kravet om børneattester, ved at disse er indhentet af foreningerne.

Budgetstyring:

Der har fra starten været fastlagt et budget fordelt på budgetposter for hver forening, og informeret grundigt om at det ikke er en bevilling på en sum penge – men et løfte om at refundere specifikke udgifter forbundet med etablering af lektiecafeen. Budgetposterne har omfattet Intro-kursus – Indretning – Sociale aktiviteter – forplejning af børn og unge i lektiecafeen – markedsføring.

Der er fastlagt og beskrevet en tydelig arbejdsgang med udfyldelse af udgiftsbilag, fremsendelse inkl. bilag til projektleder, udbetaling af beløbet og fremsendelse af opdateret regnskab. Arbejdsgangen har været gennemgået i hver forening og udgiftsbilag er tilgængelig i projektmappe samt på CD. Alligevel var der intet forbrug i projektets første måneder. Projektleder valgte at gennemgå udgiftsbilag og kvitteringer på et styregruppemøde, så udfyldelse af udgiftsbilag blev varetaget. Det gav erfaring om, at forklaring ikke er nok – der var ingen for-forståelse for regnskabsførelse, så learning by doing var metoden. Det satte gang i forbruget af de afsatte midler, og med proceduren at der straks fremsendes opdaterede regnskaber, er forståelsen for budgetposter stigende. Udover forståelse for, hvilke udgifter der er realistiske i forbindelse med etablering af lektiecafe, er også arbejdet med en forståelse af, hvilke kvitteringer der kan godkendes. Således er det fastholdt at dankortkvitteringer ikke kan accepteres uden følgeskab af kvitteringer, hvoraf det fremgår hvad der er købt, og uvedkommende bilag relateret til foreningernes almene drift, fx indkøb af nyt toilet og opsætning af fliser, er blevet afvist.

Det har været tydeligt i projektperioden, at de etniske minoritetsforeninger kører med meget stramme budgetter, som står i skærende kontrast til det høje aktivitetsniveau. Det er lettere for foreningernes bestyrelser at anvende deres basale driftsmidler (kontingenter) på udgifter der er umiddelbart synlige for medlemmerne, fx sociale arrangementer og udflugter. Udgifter til kontorhold og vedligehold af egne lokaler er mindre synlige for det enkelte foreningsmedlem, og det har derfor været forsøgt at flytte disse udgifter over under de bevilligede midler.

Erfaringer og anbefalinger om budgetstyring: Der er oparbejdet meget viden og erfaring i foreningerne, i projektførelsen, både om regnskabsførelse, anvendelse af bilag og godkendelse af kvitteringer, samt sammenhæng mellem bevilliget beløb og forbrugsposter. Det er uvist om erfaringen rækker udover projektet. Projektleders erfaring er at budgetstyringen er meget tidskrævende, når målet er at videregive viden til foreningerne, og at det er vigtigt at være

Integrations-Konsulenterne *Connecting Cultures*

meget omhyggelig med at tjekke bilag og opdatere restbudget. Anbefalingen er, at det er en vigtig arbejdsopgave i arbejdet med at gøre foreningerne selvkørende ift. projekter. En måde, at sikre større sammenhæng mellem økonomistyring og projektførelse, vil være at gøre tilgang til budgetposter afhængig af om foreningerne har leveret dokumentation/møder/frivilligaftaler defineret i projektplan.

Forankring:

Aarhus Kommunes Børn og Unge afdeling er gået aktivt ind i arbejdet med at finde lokaler til LL, efter at kommunal konsulent har oplevet den energi og det engagement der er i lektiecafeen.

Der er i projektperioden søgt forskellige puljer til videreførelse af lektiecafeerne samt almindelig drift af foreningerne. Århus kommune bevilligede i december 12.500 kr. til hver forening til konsulentstøtte ved etablering af lektiecafeerne. Der var ansøgt om 100.000 kr. pr. forening til konsulentstøtte ved etablering af lektiecafe, udvikling af ny ungdomsaktivitet samt sommerskole, ansøgningerne var enslydende. Den tidligere mangel på forståelse af bevillingsskrivelse / budgetposterviste sig igen, og foreningernes håndtering af disse midler bliver interessant. Der er dog en gryende forståelse, der har udmøntet sig i af 3 af de 4 foreninger har forstået sammenhængen mellem arbejde med at lave ansøgning, og arbejdet med regnskabsafklæggelse og afrapportering for forbrugte midler.

§ 18 puljen til frivilligt socialt arbejde er ansøgt af 3 af de 4 foreninger, 4. forening havde ikke forstået fuldt ud, at de selv skulle indsende ansøgningen. Ansøgningerne afspejler hver forening individuelt, deres medlemsskare, aktiviteter og for første gang årsbudget og økonomiske formåen. De 3 foreninger har fået bevilliget hver 10.000 kr. uden at der er taget højde for, at foreningerne varierer fra 50 – 1100 medlemmer, og adskiller sig ved at låne lokaler og udelukkende tilbyde lektiehjælp, til at have egne lokaler og tilbyde en bred vifte af aktiviteter.

Der er endvidere ansøgt Socialministeriets Civilsamfundspulje om et 4-årigt projekt, til videre udvikling af arbejdsmetoden Noget for Noget, samt udvikling af flere integrationsfremmende aktiviteter målrettet de somaliske foreningsmedlemmers behov. Denne ansøgning er desværre blevet afslået.

Sikring af konsulentstøtte til videreførelse er ikke afklaret ved projektafslutning. Der er en klar forståelse ved foreningerne, at lektiecafeerne vil viderekøres i et vist omfang uden konsulentstøtte, men foreningernes udvikling med at arbejde målrettet med dokumentation af aktiviteter og indgå i samarbejder hvor vi bidrager med forskellige kompetencer om løsning af specifikke problemer, samt uddrager viden af samarbejdet – det arbejde kan ikke videreføres uden støtte fra projektleder / konsulent. Der er fra Aarhus Kommunes side stor interesse for arbejdsmetoden og resultaterne, og afrapporteringen vil danne grundlag for forhandlinger om at sikre professionel støtte til videreførelse.

Arbejdsmetoden Noget for Noget:

- **Relevant problemstilling – fælles mål**
- **Problemløsning vigtig for alle parter**
- **Alle kan se sig selv som en del af løsningen**
- **Alle kan se sig selv bidrage til løsningen**
- **Alle får udbytte af resultatet**
- **Alle kan være stolte af resultatet**

Metodens grundsten:

- **Empowermentbaseret kapacitetsopbygning**
- **Ligeværdigt samarbejde mellem etnisk forening og projektleder**
- **Ret til at være "sin egen"**
- **Den etniske forening laver resultaterne og indhenter dokumentation**
- **Projektlederen analyserer dokumentationen, beskriver resultaterne og styrer processen**
- **Fokus er på målet, ikke formen**
- **Viden skal gives videre til, og opbygges i, den etniske forening**
- **Projektleder kapacitetsopbygger ved kurser og informationsmøder**
- **Projektleder kapacitetsopbygger ved at lave synlige arbejdsgange og udvikle relevante værktøjer**

Spilleregler i samarbejdet:

- **Ærlighed – hvad man kan bidrage med, og ens personlige mål for samarbejdet**
- **Tillid til at samarbejdspartnere også vil det godt, og forholder sig til mål og rammer for samarbejdet**
- **Mod til at være uvidende, usikker eller mangle kompetence – og sige det!**
- **Vilje til at lægge tid og energi i samarbejdet, være fleksibel, tilgængelig og arbejde empowermentbaseret**
- **Ydmyghed overfor, at målet er vigtigt – ikke personlig profilering**

Projektet Noget for Noget

Integrations-Konsulenterne

Connecting Cultures

- **Problemstilling;** børnene klarer sig for dårligt i skolen, især drengene
- **Forældrene vil gerne, at børnene klarer sig godt – samfundet vil gerne, at 95 % af en ungdomsårgang tager en uddannelse, vi har Brug for Alle Unge !**
- **Hvis vi alle samarbejder om det mål, at børnene skal klare sig bedre i skolen, så når vi målet!**

Problemløsning:

- **Lektiehjælp – hvordan, for hvem, afgrænsning?**
- **Lektiehjælp skal være tilgængelig, geografisk og i åbningstid**
- **Forældre og større søskende skal involvere sig som frivillige, i alle opgaver forbundet med lektiehjælp**
- **Etniske frivillige og ældre søskende skal være bevidste om at være rollemodel – uddannelse er vigtig**
- **Hvervning af frivillige med specifikke kompetencer, for at nå målet**

Definition af problem:

- **Før-dokumentation;**
- **Vi får et ”billede” af, hvor vi starter**
- **Vi spreder bevidsthed om lektiehjælp**
- **Vi tydeliggør vores mål**
- **Vi muliggør involvering**
- **Vi har noget at måle vores resultater med**

Samarbejdsaftale:

- **Problemafgrænsning – målgruppe – fokus**
- **Hvornår starter, og slutter vi?**
- **Hvordan påvises problem – før-dokumentation**
- **Problemløsning – hvad gør vi?**
- **Hvad gør vi i samarbejdet, og hvorfor?**
- **Hvem gør hvad?**
- **Hvornår?**
- **Hvilke resultater vil vi opnå?**
- **Hvordan dokumenterer vi det?**

Samarbejdet:

- **Tydelig arbejdsfordeling – med synlighed, så intet er utilgængeligt**
- **Samarbejde om fælles opgaver, vi er alle afhængige af hinanden**
- **Processer spiller sammen, er sideløbende men bidrager til fælles mål**
- **Resultater skal hurtigt omsættes til synlighed, succes og videre arbejde**

Projektledelse:

- **Rolle:** Det er meget vigtigt at fastholde projektleder rolle som en neutral fagperson der bidrager til samarbejdet med specifikke kompetencer indenfor opbygning af lektiecafe, hvervning, økonomi, processtyring og projektledelse – og som tager omkringliggende problemstillinger alvorligt og bidrager med relevante kompetencer, neutralt, for at støtte løsningsmodeller
-
- **Åbenhed/synlighed** – bevidsthed om konsulentens troværdighed, som en neutral samarbejdspartner, ved at være åben, ærlig og synlig i rollen som fagperson. Tilgangen til samarbejdet skal være meget åben og ærlig, således at der er en fleksibel tilgang til opgaveløsning, med fokus på målet, ikke formen.
-
- **Tilgængelighed, fleksibel arbejdstid, åben telefon:** samarbejdet med kontaktpersonerne foregår primært udenfor almindelig arbejdstid, de er hårdarbejdende i hver deres erhverv og har samtidig mange funktioner i driften af deres forening. Alle møder ligger efter arbejdstid, i weekends og på helligdage, telefonisk kontakt kan på deres initiativ være i dagtimerne, der kommunikeres også på sms. I processen er der kommet et meget effektivt samarbejde pr. mail og svarfrekvensen er stigende. Der er meget tæt kommunikation og samarbejde, for at sikre hurtig og effektiv respons på udvikling, udfordringer og uventede situationer.
-
- **Hurtig og effektiv arbejdsgang:** Det er meget vigtigt for alle arbejdsgange, at de bliver håndteret hurtigt og effektivt; økonomi; refunderede beløb overføres straks ved modtagelse af bilag og følges i samme arbejdsgang op med et ajourført regnskab/restbudget = respekt for kontaktpersonernes privatøkonomi/foreningernes trængte budgetter. Dokumentation skal hurtigt forarbejdes og beskrives som den indsamlede viden/resultater. Mødereferater og aftaler udarbejdes hurtigt, mens erindringen er frisk. Aftaler om info-møder og intro-kurser

Integrations-Konsulenterne *Connecting Cultures*

følges i samme arbejdsgang op med udarbejdelse af invitationer + råd om forberedende arbejde. Frivillige kontaktes straks de er rekrutteret, og mødeplanlægning igangsættes.

-
- **Opfølgning på samarbejder og opgaver;** ved opfølgning på mødetilmelding, planlægning af andre aktiviteter, indhentelse af dokumentation og introduktion af frivillige er det vigtigt både at fastholde opgavens gennemførelse og samtidig oppebære respekt for kontaktpersonens pressede kalender og sociale liv. Det har været tydeligt i projektførelset, at foreningernes mangeartede opgaver varetages af de få personer som også er kontaktpersoner i projektet – det er derfor ikke manglende vilje, men et udtryk for prioritering ift. vurderet vigtighed, der i starten har givet lang responstid fra foreningernes side. Denne del af projektsamarbejdet forudsætter en stor andel af tålmodighed og velvilje hos både kontaktpersoner og konsulent.
-
- **Empowerment;** i projektet er det vigtigt at fastholde, og forklare, at det ikke er konsulentens og projektleders arbejde der skal synliggøres – det er alene det store arbejde i foreningerne og de deraf følgende resultater, vi sigter mod at dokumentere og optimere i samarbejdet. Samtidig er det glædeligt, at alle kontaktpersoner igennem det forholdsvist korte projektførelset har fået en stor forståelse og anerkendelse af konsulentens og projektledelsens karakter og indhold. Det vurderes at det faktum at konsulent/projektleder er selvstændig og uafhængig, er en vigtig faktor for troværdig i neutralitet og muligheden af at arbejde empowermentbaseret indenfor de i kontrakten beskrevne rammer og mål.
-
- **Processtyring af udviklingen;** der er flere parallelle, samtidige og tværgående processer i projektførelset, som har indbyrdes samspil og som indvirker på forskelligartede resultater. At de 2 første informationsmøder ikke blev afholdt, har haft den indvirkning at informationen om projektets formål og invitationen til forældre og større søskende, om at involvere sig, ikke har fået den udbredelse der var forventet – hvilket igen har indflydelse på antallet af somaliske frivillige i lektiehjælp og som rollemodeller.
-
- **Udarbejdelse af skemaer, masters, arbejds gange mv.** Det har været konsulentens mål i udvikling af dokumentationsværktøjer, skemaer, budgetstyring og fastlægning af arbejds gange, at sikre meget synlige arbejds gange og anvendelige værktøjer, således at alt er let at implementere i foreningernes egen administration hvor det måtte være anvendeligt. Der er i udarbejdelse og anvendelse af værktøjerne konstateret, at almindelige administrative rutiner og sammenhænge kræver meget forklaring og flere ganges gennemgang af projektleder, til gengæld implementeres værktøjerne hurtigt når deres logiske anvendelse er forstået.

Sekundære resultater og relaterede erfaringer:

- **Kriminalpræventivt:** en uheldig hændelse, tyveri af 2 højtalere og et mastercard til Foreningernes Hus nytårsaften. Styregruppen reagerede med 2. januar at gå ud med meget tydelige budskaber til alle unge; tyveriet var en katastrofe, både mht. somaliernes troværdighed, fordi de unge aldrig ville kunne låne lokalerne igen, og med budskabet at højtalere og mastercard skulle tilbageleveres hurtigst muligt. Det stjålne blev tilbage leveret 2 dage efter. En kontaktperson der er i tæt samarbejde med Århus politi fortæller, at kriminalitetsstatistikken for den somaliske gruppe efterfølgende har været 0%. Det er uverificerede oplysninger, men giver stof til eftertanke om andre problemstillinger der kan arbejdes med i projekter.
- **Uddannelsesboom:** Mange unge somaliske mænd, 18-25 år, udtrykker intentioner om at få opgraderet deres folkeskolesresultater ved HF enkeltfag eller VUC, for målrettet at kunne søge ind på uddannelsesinstitutioner. Dette er en tendens de somaliske kontaktpersoner gør opmærksom på, og en mulig effekt af, at så mange unge somalier har involveret sig som lektiehjælpere og bevidste rollemodeller

Konklusioner og perspektivering:

Etablering af lektiecafeer i etniske foreninger, har i dette projekt givet nogle resultater langt over det forventede, og igangsat en proces i det somaliske samfund, hvor unge og forældre ser en mulighed for både at involvere sig aktivt i deres børns skolegang, og at vælge en rolle som aktiv samfundsborger. Ved etablering af lektiecafeer i etniske foreninger, er der en direkte tilgang til målgruppen af børn og unge, og adgang til inddragelse og samarbejde med forældre. Selve aktivitetens indhold er synlig, lektiehjælpen foregår i kendte lokaler og de frivillige bliver kendte. Al bekymring og usikkerhed om form og indhold er fjernet, og det er muligt at give sin fulde opbakning til både mål og metode.

Arbejdsmetoden Noget for Noget, er en realistisk metode til at involvere etniske minoritetsforeninger og – frivillige, i aktiviteter, projekter og løsningsmodeller der relaterer til foreningernes medlemsskare eller etniske

Integrations-Konsulenterne *Connecting Cultures*

gruppe. Arbejdsmetoden er inkluderende, og styrkende for identiteten som aktiv samfundsborger. De meget tydelige arbejdsgange, muliggør at resultater hurtigt opsamles og kan synliggøres. Signalet om, at resultaterne er foreningernes, er vigtigt, det er ikke en organisations, projektleders eller kommunes resultater der synliggøres. Det er foreningernes egne resultater og det er muligt, ved at samarbejde med en neutral fagperson der bidrager med de faglige kompetencer der gør det muligt.

"Nogle foreninger kan allerede varetage projektarbejde, men flere kan ikke. Samarbejdet med en ekstern konsulent giver foreningerne mulighed for at udvikle den viden og de kompetencer, der er nødvendige for at vi kan indgå i ligeværdige samarbejder og partnerskaber, om at løse fælles samfundsopgaver"

Abdirahman Shafici, Formand for AarhuSomali

Integrations-Konsulenterne

Connecting Cultures

Bilag 1, Statistik over alle børn og unge, fordelt på foreninger, alder og køn

total
statistik
juni 2011

forening	børn i alt	drenge	% drenge	piger	% piger
SC	10	5	50	5	50
LL	46	24	52	22	48
SF	81	35	43	46	57
SKO	95	59	62	36	38

total	232	123	53	109	47
-------	-----	-----	----	-----	----

Alder	SC	LL	SF	SKO	i alt	% af total
7			3		11	14
8			8	1	3	12
9			6	1	7	14
10			8	2	12	22
11			7	5	6	18
12			7	8	11	26
13	3		2	19	17	41
14	3		5	18	9	35
15		4		14	11	29
16				4	4	8
17				3	4	7
18				2		2
19				1		1
?				3		3
					232	101,05

Alder drenge	SC	LL	SF	SKO	total	% af total
7					11	11
8				3	1	2
9				3	1	4
10				6	1	6
11				5	1	3
12				4	4	6
13		1			6	12
14		3	3		5	4
15		1			11	7
16					2	3
17					1	1
18						
19						

Integrations-Konsulenterne
Connecting Cultures

?				2		2	1,6
total		5	24	35	59	123	99,29

Alder piger	SC	LL	SF	SKO	total	% af total	
7				3		3	2,7
8				5	1	6	5,5
9				3	3	6	5,5
10				2	1	6	8,1
11				2	4	3	8,1
12				3	4	5	10,9
13			2	2	13	5	22
14				2	13	5	20
15			3		3	4	10
16					2	1	3
17					2	3	5
18					2		2
19					1		1
?					1		1
total			5	22	46	36	109

Alder	børn	drenge	% drenge	piger	% piger
7	14	11	78,5	3	21,5
8	12	6	50	6	50
9	14	8	57	6	43
10	22	13	59	9	41
11	18	9	50	9	50
12	26	14	54	12	46
13	41	19	46,5	22	53,5
14	35	15	43	20	57
15	29	19	65	10	35
16	8	5	62,5	3	37,5
17	7	2	28,5	5	71,5
18	2		0	2	100
19	1	1	50	1	50
?	3	2	66,6	1	33,3
total	232	123	53	109	47

Bilag 2 – program for introkursus

Program for intro-kurset d. XXXXX

- 9.30-10.00 Velkomst og kaffe, præsentation
- 10.00-10.15 Fælles mål
- 10.15-10.45 Lovgrundlag for frivillige og frivilligt arbejde
- 10.45-11.30 Etik, moral og tavshedspligt
- 11.30-12.15 Gruppearbejde om etik og moral
- 12.15-12.30 Opsamling på gruppearbejde
- 12.30-13.15 Frokost
- 13.15-14.00 Frivilligkonsulentens støtte
- 14.00-14.45 Økonomi og projektstyring
- 14.45-15.00 pause
- 15.00-15.15 spørgerunde
- 15.15-15.30 afslutning, opsamling og evalueringsskemaer

Kursusleder og ansvarlig for alt praktisk på dagen; XXXXX

Underviser; Anna Marie Busk Larsen, Integrations-Konsulenterne

Kurset afholdes i Foreningernes Hus, Jettesvej, Gellerup (den tidl. Nordgaardsskolen).

Kom i god tid, da kurset starter præcis kl. 9.30. Hvis du kommer i bil, er der godt parkeringsmuligheder lige ved Foreningernes Hus.

Bliver du syg, så meld afbud inden kurset starter på mobil 22 24 87 69.

Kurstittel: Intro Kursusdato: 12/3-2011

Deltagernavn: (ikke nødvendigt) 12 deltagere, 10 skemaer
udfyldt _____

Spørgsmål				Evt. kommentarer
Hvordan vurderer du kurset som helhed - i forhold til dine forventninger?	9	1		
Hvordan vurderer du underviseren?	9		1	Du har til at formidle stoffet.
Hvor stort kendskab havde du til emnerne på forhånd?	2	5	2	
Hvordan var programmets opbygning?	7	2	1	Meget godt og overskueligt.
Hvordan var kursusmaterialet?	8	2		
Hvordan vurderer du kursets længde?	5	5		
Var der god balance mellem undervisning i plenum og gruppearbejde?	4	6		
Nævn en positiv oplevelse fra på kurset	6		1	De er positiv kursus jeg synes. Jeg synes det var positiv alle punkt. Case diskussion. Har lært meget om frivilligt og regler. jeg synes det har været virkelig godt med alt det nyttige oplysning, som satte tingene i perspektiv. Har fået masse information end jeg havde forventet.
- og en negativ	2	1	2	De har ikke negativ. Der er ikke negativ. Ikke noget nævneværdigt. Jeg har slet ikke oplevet noget negativt. Ingen (eller jo, at der ikke var flere der deltog). – negativ.
Hvordan vurderer du din egen indsats?	8	2		Deltog gruppearbejde – følt med meget. Synes jeg har deltaget aktivt.

Integrations-Konsulenterne
Connecting Cultures

Havde du konkrete forventninger, der ikke blev indfriet, hvis ja – hvilke?	6	1	1	Nej-nej-nej-
Hvordan vurderer du lokalet og forplejningen?	6	4		Lidt med dobbeltbooked lokale. Nej
Hvilke forslag har du til forbedringer af kurset?	6	2		Det virker umiddelbart fint. Måske dele i to dage (da kurset var lidt for lange). ingen

Kurstitel: Introkursus **Kursusdato:** 14/5-2011

Deltagernavn: (ikke nødvendigt) 17 deltagere, 10 skemaer+ 2

Spørgsmål				Evt. kommentarer
Hvordan vurderer du kurset som helhed - i forhold til dine forventninger?	11	1		
Hvordan vurderer du underviseren?	10	1	1	
Hvor stort kendskab havde du til emnerne på forhånd?	8	3	1	

Integrations-Konsulenterne
Connecting Cultures

Hvordan var programmets opbygning?	8	4		
Hvordan var kursusmaterialet?	8	2	1	
Hvordan vurderer du kursets længde?	7	4	1	9.30-15.30 er for lang tid til intro-program
Var der god balance mellem undervisning i plenum og gruppearbejde?	12			
Nævn en positiv oplevelse fra på kurset				At se hvor mange mennesker der var tilstede, samt den positive atmosfære, casene var gode, satte nogle tanker i gang. Oplysning om frivilligt arbejde. Debat og diskussion. Casearbejde + diskussion. Det at alle kom til tiden. Åbenhed og kom til tiden. Konkret, eksempler, tydeligt. Tavshedspligt. Der er kommet mange mennesker.
- og en negativ				Ingen negativ. Minus.minus.nej.ingen.minus.
Hvordan vurderer du din egen indsats?	8	4		

Integrations-Konsulenterne

Connecting Cultures

Havde du konkrete forventninger, der ikke blev indfriet, hvis ja – hvilke?	4	3	2	Jeg havde forventet noget med hvordan man forbedrer lektiehjælp eller hvilke redskaber man kan anvende. Integrationsprojekter/støtte samarbejde.
Hvordan vurderer du lokalet og forplejningen?	10	2		
Hvilke forslag har du til forbedringer af kurset?	3			Start med forventningsafstemning. Mere gennemsigtighed. Der skal komme flere af dem (kurser).der skal komme flere kurser af dem. Flere kurser. Mere materialer.